

Uničov

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Uničov

Nadmořská výška: 248 m n. m.

Počet obyvatel: 11 203

Adresa URL: www.unicov.cz

Okres: Olomouc

GPS souřadnice: 49.770916N, 17.121436E

První pís. zmínka: 1223 (797 let)

PSČ: 783 91

Památky a zajímavosti Uničov

V historickém jádru města Uničov zůstala zachována část původních gotických hradeb s tzv. Medelskou bránou a bývalou zbrojnicí u Vodní branky. K nejvýznamnějším památkám Uničova patří zejména farní kostel Nanebevzetí Panny Marie s ojedinělým gotickým portálem a tzv. Psí věží.

Na starobylém náměstí s majestátní budovou pseudorenesanční radnice se nacházejí historické měšťanské domy, barokní kašny a unikátní mariánský sloup. Stojí tam rovněž původně gotický kostel Povýšení sv. Kříže s krásným barokním interiérem, který je dnes využíván jako koncertní síň a galerie.

Mezi další památky patří:– Mariánský sloup, – socha Josefa II.,– socha sv. Jana Nepomuckého,– socha Panny Marie u hřbitova,– sloup se sochou sv. Anny Samotřetí (za městem),– městská věznice,– fara.

Radnice pocházející z druhé poloviny 14. století nebo z počátku 15. století byla původně jen tržním domem. Několikerá přestavba setřela původní gotický ráz stavby. V severovýchodním rohu byla přistavěna věž, která postupně vyrostla až do výše 45 m a byla doplněna pavlačí pro strážce věže. V 17. století byla k západní straně radnice přistavěna kaple, sloužící dnes jako obřadní síň, a v 18. století ozdobilo východní stranu mohutné kryté schodiště. V 19. století byla radnice přestavěna v pseudorenesančním stylu. V budově nyní sídlí městský úřad. Součástí prohlídky radnice je i archeologická expozice Pravěk Uničovska a malá expozice k dějinám uničovské radnice a hodinových strojů.

Ve státním seznamu kulturních památek je zapsán kostel Nanebevzetí Panny Marie pocházející z první poloviny 14. století, významná gotická a pozdně renesanční architektura. Od svého založení celkem osmkrát vyhořel. Obnovu kostela po velkém požáru v době třicetileté války připomíná pamětní deska v dolní části severní kostelní věže. Nejvíce byl kostel poškozen požárem v roce 1779. Tehdy se zřítily křížová klenba chrámových lodí a byla pak nahrazena klenbou barokní. Požárem zničené věže byly dostavěny a zastřešeny v 17. a 19. století. V roce 1990 byla zahájena rekonstrukce fasády, při níž se objevilo originální gotické ostění. Nová fasáda byla provedena středověkou technologií. Původní výkružky gotických oken byly ponechány a byl obnoven - na Moravě ojedinělý - gotický portál. Snad nejstarší památkou je basrelief Ukřížování Páně s Pannou Marií a sv. Janem, který je umístěn na boční zdi kostela.

Naproti kostelu stojí budova bývalé školy, která sloužila v 19. století jako špitál. Na travnaté ploše na jižní straně kostela je umístěna moderní socha sv. Jana Sarkandera, která připomíná světovo krátké

působení v Uničově. Na severní straně se pak nachází socha s neobvyklým zpracováním mariánského motivu kojící Madony. Na východní straně kostela u presbytáře můžeme ještě nalézt kamenný kříž. Kvalitní kamenická práce s korpusem Ukřižovaného Krista je datovaná letopočtem 1808.

Minoritní kostel Povýšení sv. Kříže je sakrální stavba na které je patrná původní gotická část chrámu a část barokně přestavěná. Budova byla součástí klášterního areálu, který byl pro svou polohu těsně u hradeb často ohrožován a byl proto na vlastní žádost minoritů v 19. století zrušen. Po druhé světové válce kostel značně zchátral. V 60. a 70. letech byla budova renovována a při stavebních pracích byly učiněny významné archeologické objevy, týkající se prvních fází osídlení území města. Interiér budovy byl nesmírně citlivě opraven, vybaven varhanami a od roku 1983 slouží kulturní veřejnosti jako koncertní síň mimořádných akustických kvalit. Strop v sakristii kostela zdobí barokní malba, jejímž autorem je pravděpodobně Ignaz Oderlický, který se podílel též na mariánském sloupu. Původně umožňovalo přístup do města pět městských bran. Jedinou zachovanou městskou vstupní branou je brána Medelská. Jedná se o jednopatrovou stavbu obdelníkového půdorysu se sedlovou střechou. Na bránu navazují zbytky vnitřních hradeb, zatímco vnější hradby s branou stávaly až za hradebním příkopem, jehož pozůstatkem je mírné snížení terénu. První písemná zmínka o městském opevnění pochází z roku 1327. Zbytky středověké městské fortifikace jsou zachované na obvodu historického jádra města a jsou tvořeny z lomového kamene.

Bývalá zbrojnice je nepřesně nazývaná Vodní branka. Jedná se o architektonicky pozoruhodnou jednopatrovou budovu, která je ukázkou renesanční architektury. Zbrojnice byla součástí městského hradebního systému. Renomovaná budova dnes slouží jako Městské muzeum, kde najdeme stálou expozici představující nejzajímavější doklady bohaté historie královského města Uničova a malou výstavní síň.

